

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesztochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy czterolamowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Cesarz Karol a Polska.

Mowa cesarza austriackiego Karola do reprezentacji Koła polskiego, jest przedmiotem rozważań w prasie galicyjskiej.

Między innymi „Nowa Reforma” twierdzi, że zarówno odwiedziny pa-ry cesarskiej, jak i wspomniana mowa, stanowią fakty dodatnie dla naszego rozwoju sprawy polskiej.

Już sama forma tych odwiedzin ma swoje znaczenie. Nie była to wizyta przypadkowa i okolicznościowa, ale zamierzona. Odbyła się zaś w sposób wysoce oficjalny i uroczysty.

Parze cesarskiej towarzyszyli zarówno członkowie domu panującego, jak najwyżsi dygnitarze dworscy, cywili i wojskowi, obecnością swoją podnosząc ważność aktu tych odwiedzin.

Wprawdzie ton mowy prezesa Koła polskiego budzi wątpliwości, ponieważ odbiega bardzo znacznie od pojęć u nas powszechnie panujących, to jednak odpowiedź monarcha musi napełnić każdego politycznego myśliciela polaka radosnym zadowoleniem pisze „Now. Ref.” Mowa ta bowiem, czytana w oryginalnie niemieckim, zawiera szereg stwierdzeń politycznie doniosłych, które każdemu polakowi mogą w dzisiejszych czasach dodać otuchy.

„Mówimy o oryginalnie niemieckim tego przemówienia, ponieważ przysłany przez biuro korespondencyjne „autentyczny” przekład polski tej mowy odznacza się dziwną niedokładnością. Dość powiedzieć, że końcowe zdanie przemówienia cesarskiego, które brzmiąc w tłumaczeniu Biura korespondencyjnego „Galicia ma być tem silniej połączona ze mną i z moim domem”, wywołało takie wrażenie, — opiewa w oryginalnie niemieckim jak następuje: „...und Galizien um so inniger mir und meinem Hause verbunden werden soll”. Znaczący to: „...i Galicja będzie wobec mnie i mego domu tem silniej zobowiązana”.

Przemówienie to zatem obejmuje następujące tezy:

- 1) Cesarz rozumie potrzeby naszej ojczyzny i pragnie je zaspokoić („najgorętsze zrozumienie”).
- 2) Cesarz chce utrzymać z polakami te same stosunki, jakie utrzymywał je jego poprzednik.
- 3) Cesarz żywi szczerą sympatię dla narodu polskiego i rozumie jego uczucia.
- 4) Cesarz pragnie uczestniczyć w budowie państwa polskiego.
- 5) Cesarz spodziewa się przez to jeszcze głębiej zobowiązać kraj nasz dla siebie i swego domu.

Chodzi tu zatem cesarzowi o zacieśnienie związku uczuciowego zobowiązania i wdzięczności, a nie o zacieśnienie związku czysto administracyjnego.

Te tezy musi polityka polska — zdaniem „N. Ref.” — przyjąć za ustalone w układzie stosunków narodu

polskiego do cesarza Karola I i jego domu. Ważność ich i doniosłość dla wszelkiego dalszego rozwoju sprawy polskiej jest oczywista.

Każdy polityk polski powita z radością fakt, że młody monarcha, najwyższy przedstawiciel tak ważnego czynnika polityki międzynarodowej jak monarchia austriacko-węgierska, postanowił w swoim stosunku do sprawy polskiej kierować się temi właśnie tezami.

WOJNA

BERLIN, (B. W. T.) Urzędowo donoszą 14 maja.

Na frontach walki na zachodzie toczy się akcja artyleryjska ze zmieniającą się siłą.

Pod Craonelle, Corbeny i Berry au Bac nieprzyjacielskie ataki częściowe nie odniosły wyniku.

Sprawozdanie admiralicji niemieckiej.

BERLIN, 14 | 5. (B. W.) Urzędowo donoszą:

Jedna z naszych łodzi podwodnych operująca na morzu Śródziemnym pod komendą podporucznika marynarki, Lamburga, zaatakowała 30 kwietnia przed kanałem La Galise francuski pancernik transportowy „Colbert”, 5994 ton registr. brutto, podążający z wojskiem i materiałami wojennymi do Salonik i zatopiła go w ciągu pięciu minut przy pomocy torpedy.

Szef Sztabu Admiralicji Marynarki.

Walki na zachodzie.

Komunikat angielski.

Główna kwatery donosi dnia 14 maja:

Wieczorem:

Dzisiaj wczesnym rankiem podjął nieprzyjaciół dwa następne ataki na stanowisko nasze w linii Hindenburga na wschodzie od Bullecourt. Za każdym razem wojska atakujące były odrzucane i pozostawiły poległych przed naszymi rowami. W ciągu ostatnich dziesięciu dni australijczycy utrzymali wszystkie swoje stanowiska na linii Hindenburga, odpierając w tym czasie 12 ataków nieprzyjacielskich. Znaczną część wsi Bullecourt, położonej na linii Hindenburga znajduje się obecnie w naszym posiadaniu.

Na północy od Scarpe wojska nasze usadowiły się w ciągu dnia w zachodnich domach Roeux i znowu uczyniły postępy na zachodnich stokach wzgórz na północy od rzeki.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 14 maja:

Baterie francuskie ostrzeliwały urządzenia niemieckie ogniem niszczącym i wywołały wybuch składu amunicji na północnym wschodzie od In-voncourt.

Na północ od Bezonvaux oraz w kilku punktach w Alzacji oddziały francuskie wtargnęły w linie nie-

mieckie. Wodocinku Amertzweiler francuzi wzięli pewną ilość jeńców.

W okolicy Verdun baterie francuskie ostrzeliwały ogniem niszczącym urządzenia niemieckie w lesie Avocourt. Walki piechoty nie było, nie licząc nagłego napadu, wykonanego przez oddział wywiadowczy francuski pod Berry au Bac, w którym wzięto jeńców.

Wielka bitwa nad Isonzo.

WIEDEN, 14 | 5. Bitwa artylerji nad Isonzo trwa bez przerwy. Ogień nieprzyjacielski spotęgował się do ogromnej siły. Piechota włoska usiłowała wykonać natarcie pod Playa, na jeden z naszych punktów oparcia. Odrzucono ją w natychmiastowym kontrnatarciu.

Guczkow ustąpił?

PETERSBURG, 15 | 5. Doniesienie Biura Reutersa: Minister wojny, Guczkow, ustąpił.

Oświadczenie pokojowe koalicji.

ZURICH, 15 | 5. „Riecz” komunikuje na naczelnym miejscu: pod koniec miesiąca bieżącego nastąpi oświadczenie pokojowe mocarstw ozwórporozumienia.

Pogłoska o zawieszeniu broni.

PETERSBURG, 15 | 5. Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficznej, zaprzecza kategorycznie doniesieniu „Daily Mail”, według którego rada robotników i żołnierzy zażądać miała zawieszenia broni.

Sprawa irlandzka.

BERNO, 15 | 5. W izbie lordów oświadczył lord Curzon d. 8 maja, że projekt ugody irlandzkiej przedstawiony będzie parlamentowi przez rząd w d. 17 maja.

Podział Belgji.

BRUKSELA, 15 | 5. Rozporządzeniem generał-gubernatora podzielono ministerja rolnictwa, nauk i sztuki, oraz przemysłu i pracy od 5 maja na flamandzkie i walońskie.

O pokoju.

CHRYSTJANJA, 15 | 5. „Tidens Tegn” ogłasza wywiad z Vandervel-dem, który oświadczył, że konferencja stockholmska pozbawiona jest istotnego znaczenia z powodu nieobecności na niej belgów, francuzów i angiłków.

W sprawie misji pokojowej Borgbjerga w Petersburgu powiedział Vandervelde:

Warunki socjalistów niemieckich nie mogą być przyjęte przez Belgję. Jeśli Francja otrzyma Alzację i Lotaryngję, Włochy zaś Trydent, nie będą to aneksje, lecz dyzaneksje, a więc zwrot aneksji dawnych. Dopóki przeciwnik nie uświadomi sobie tego, brak będzie wszelkich podstaw do rokowań pokojowych.

Przeciwni spekulantom wojennym.

WIEDEN, 16 | 5. Policja tutejsza uwięziła trzech handlarzy hurtowników, mianowicie: Bernarda Jonasa, D. Papatianu i Leona Aduta za spe-

kulację. Handlowali oni w lichwiarski sposób towarami, przeznaczonymi na eksport. Przy jednym tylko interesie zarobili 61 000 koron. Skonfiskowano u nich ogromne ilości towarów, między innymi 2000 pak zapalek, 200 pak świec itp. Jonas jest rodem ze Stanisławowa.

Zaprzeczenie.

BERLIN, 15 | 5. Wczorajszy „Lokal Anzeiger” pisze, że ustąpienie prezesów rejencji poznańskiej i bydgoskiej niektóre pisma łączą z przyszłym rozwojem polityki polskiej. „Lokal Anzeiger” informował się co do tego w źródłach dobrze zawiadomionych i może oświadczyć z całą stanowczością, że ustąpienie obu tych prezesów nie ma nic a nic wspólnego z kwestją polityki polskiej.

Chwila bieżąca.

— Dziś ma trwać w dalszym ciągu w parlamencie niemieckim i być doprowadzone do końca trzecie czytanie budżetu państwowego.

— Parowiec pasażerski, jadący z Oranu do Marsylii, zatopiła łódź podwodna. Pewna liczba podróżnych utonęła.

— W Zurychu usiłowano dokonać włamania do konsulatu niemieckiego; jak wiadomo, niedawno dokonano podobnego włamania do austriacko-węgierskiego konsulatu generalnego.

— Według informacji, otrzymanej z Aten, tyfus głodowy coraz bardziej szerzy się w Grecji.

— Stronnictwo socjalistyczne w Rosji posiada dowody niezbitne, iż agenci francusko-angielscy uprawiają na granicy szwedzko-rosyjskiej szpiegostwo pocztowe i zatrzymują wszelkie listy podejrzane.

— Doszła do skutku nowa ugoda pomiędzy Rosją a Anglią, odnośnie do wspólnego działania w Azji.

— „Ruskija Wied.” zaznacza, że ostatnie zwycięstwo Milukowa należy oznaczać jako zwycięstwo imperjalizmu w Rosji.

— Pisma włoskie donoszą, że rząd rosyjski prowizoryczny nie może utrzymać poparcia armii, znajdującej się na froncie, gdyż cała obsługa kolejowa znajduje się pod ścisłą kontrolą agitatorów, podburzających przeciwko rządowi.

— W najbliższym czasie spodziewać należy się decydujących wypadków na morzu. Inicjatywa ma wyjść ze strony Stanów Zjednoczonych, których flota wojenna przyczyni się podobno do bardziej ożywionej działalności na morzach europejskich.

Co słychać nowego?

Pogotowie Szwajcarii.

Rada związkowa wydała wczoraj rozporządzenie, według którego wszyscy wywóźceni w strzelaniu obywateli szwajcarscy od 16 do 60 roku życia obowiązuje się podczas mobilizacji wojennej poddawać się wszelkim rozkazom władz wojskowych.

Czysto po amerykańsku.

Stany Zjednoczone nie mogą wyżyć się swego snobizmu nawet przy realizowaniu obecnej wielkiej pożyczki, t. zw. „Pożyczki welnościowej”. Urządzone się tak, że w pewnym oznaczonym czasie 5000 banków amerykańskich zbiera jednocześnie podpisy na pożyczkę, aby przekonać się ile pieniędzy wpłynie nie tylko w ciągu jednego dnia, ale w ciągu godziny. Na podstawie tego systemu podpisywania pożyczek skonstatowano, że na pożyczkę napływa co godzina jeden milion dolarów.

Janina Topolska

Franciszek Ozimiński

zaślubieni

w Maju 1917 roku.

Anglia jako blokada.

Stosunek angielskich kół politycznych do sprawy polskiej charakteryzuje — jak donosi referent zagraniczny „Wiadomości Polskich” — brak skrytykowanej jasnej formuły. Jedynym momentem, stale i wszędzie podkreślanym, to kwestja dostępu Polski do morza, mianowicie przez Gdańsk. Wysuwa ją publicystyka angielska przede wszystkim siłą specyficznych kategorii myślenia wyspiarskiego narodu, który nie uznaje możliwości niezawisłej egzystencji bez przystępu do morza. Powtórze gra tu rolę i ten ważny czynnik, iż Anglia może na wiązać bezpośrednio stosunki z Polską, co więcej zyskać pożądaną wpływ na sprawę polską tylko w tym wypadku, jeśli flota brytyjska mogłaby zawiązać bezpośrednio do portu polskiego.

Sprawy polskie.

„Frankfurter Ztg.” donosi z Berlina, że w początku maja przybył tam szef departamentu politycznego Rady stanu, hr. Rostworowski, aby z miarodajnymi czynnikami omówić dalszy rozwój pewnych, określonych części sprawy polskiej.

Dnia 2 maja hr. Rostworowski był na konferencji u sekretarza stanu dr. Zimmermanna.

Przed przyjazdem do Berlina hr. Rostworowski bawił przez pewien czas w Wiedniu, gdzie odbył także konferencje z miarodajnymi osobistościami.

Rumuńskie traktaty tajne.

Jak donoszą z Bukaresztu, władze niemieckie znalazły tam, podobnie jak swego czasu w Brukseli, ogromną liczbę tajnych aktów dyplomatycznych, pozostawionych w stolicy z powodu pośpiechu.

Wielka kwesta w Częstochowie.

Wzorem roku przeszłego z inicjatywą Rady Głównej Opiekuńczej w Warszawie, odbędzie w pierwszej połowie czerwca kilkunastodniowa Kwesta ogólna krajowa pod hasłem „Ratujcie dzieci”.

Rada Op. m. Częstochowy, pragnąc by kwesta powyższa przyniosła jak najwięcej korzyści zwołała w poniedziałek ubiegły zebranie w celu omówienia organizacji kwesty w Częstochowie.

Zebranie wobec kilkunastu osób zagal inż. Hłasko, proponując, aby w celu uniknięcia niedokładności kwesty szesnastoczłonowej podzielić pracę organizacyjną na poszczególne komisje, co też uskutecznił.

Komitet Kwesty ogólnokrajowej w Częstochowie składać się będzie z pięciu następujących komisji:

1) Komisja gospodarczo-finansowa w skład której weszli obecni na zebraniu mec. M. Kokowski, kom. E. Bruehl, pp. Chochoł, rej. W. Jeżewski, E. Michalski, J. Kon, R. Kieslich postanowiła zaprosić do współpracy pp. W. Karwaszńskiego, A. Kanowickiego. Zadaniem komisji gospodarczo-finansowej będzie załatwianie

wszelkich spraw finansowo-wykonawczych, oraz gospodarczych.

2) Komisja gimnastyczna pod ogólnym kierunkiem p. L. Jarosza ma zbiegać około przygotowania popisów gimnastycznych.

3) Komisja kwestarska, skład której stanowią pp. M. Jurakowski, ks. W. Kneblewski, J. Serednicki, R. Pruszkowski, F. Ebert, K. Krakowicki, J. Sיעiński, W. Kosiński, postanowiła zaprosić do współpracy pp. A. Paciorkowskiego, A. Włoszńskiego, A. Bystydzińskiego i Orłowskiego. W zakres działalności komisji kwestarskiej wchodzi zbieranie datków, organizacja kwesty ulicznej, oraz kwesty po domach, która w roku tym będzie uskuteczniła w sposób następujący: odpowiednie listy do zbierania ofiar z wraz odezwą rozdane zostaną jednostkom, zamieszkującym poszczególne domy w celu zbierania datków od lokatorów danego domu wpisując najmniejszą ofiarę na powyższą listę.

4) Komisja loteryjno-rozrywkowa, zadaniem której będzie urządzenie loterii, tomboli, oraz wszelkich rozrywek podczas trwania kwesty, składa się z pp. F. Dobruckiego, J. Hertzga, Br. Hłasko, J. Kozankiewicza, którzy postanowili kooptować do powyższej komisji pp. L. Męznickiego, Z. Podlewskiego, J. Czarneckiego i Fidałę.

5) Komisja agitacyjna, składająca się z pp. A. Januszewskiego, red. J. Sיעińskiego, red. J. Piewińskiego, J. Barylskiego, W. Kosińskiego i A. Paciorkowskiego, zajmie się agitacją w mieście, oraz zredagowaniem odezwy i popularyzowaniem kwesty za pośrednictwem prasy miejscowej.

W ten sposób podzielona została praca Komitetu organizującego „Wielką Kwestę”, kierunek ogólny którego spoczywać będzie w rękach inż. Hłasko.

W najbliższych dniach odbędą się zebrania komisji, na których zostanie rozdzielona praca, oraz wyłonione zostaną zarządy poszczególnych komisji.

Na pierwsze wydatki postanowiono prosić R. O. m. Częstochowy o wyasygnowanie tymczasowo tytułem pożyczki mk. 2.000.

W nadziei, że każda z komisji pracować będzie nader intensywnie zakończono pierwsze organizacyjne zebranie Wielkiej kwesty p. h. „Ratujcie dzieci”.

KRONIKA.

Dzisiejsze zebranie Komisji Wielkiej Kwesty.

Dziś we środę o godz. 11 przed południem w lokalu R. O. m. Częstochowy zebranie Komisji agitacyjnej.

— O godz. 6 wiecz. w lokalu Kupców Polskich zebranie Komisji kwestarskiej.

— O godz. 8 wiecz. w lokalu hipoteki (Szkoła 3) zebranie komisji finansowo-gospodarczej.

Zebranie R. O. powiatowej.

W nadchodzący piątek t. j. 18 b. m. o godz. 8 po poł. w lokalu Rady Op. powiatowej (Piłkna 4) odbędzie się zebranie członków powyższej Rady Op. w kwestji organizacji kwesty „Ratujcie dzieci”.

O pomnik H. Sienkiewicza w Częstochowie.

W „Gaz. Por.” po przytoczeniu głosu O. O. Paulinów z wywiadu naszego „Gońca” i opinji ks. biskupa Zdzitowieckiego z „Gaz. Niedz.” w sprawie usunięcia pomnika cara Aleksandra II z pod stóp Jasnej Góry p. Chorzewski pisze:

Wobec tych rozbieżnych projek-

tów przyszła mi myśl, aby miejsce omawiane oddać pod pomnik nieda-wno zgasłego wielkiego wodza ducha naszego narodu—Sienkiewicza! Serce jego—to cała Polska, która się garnie do stóp Jasnogórskiej Pani. Tu spotykałaby zatem swego Mistrza, wielkiego czciciela, jak wiadomo, Najsw. Marji, której na łożu śmier- talnym polecił duszę swą i Ojczyznę — „Pod Twoją obronę”—poraz ostatni odmawiając. Tam jedynie miejsce pod pomnik Sienkiewicza, którego i zwłoki, jak mniemają liczni, mają spocząć w podziemiach klasztoru Ja- snogórskiego, przybrane w habit pauliński.

Dalsze rozważanie tego projektu pozostawiam osobom bardziej kom- petentnym co więcej — całemu Na- ródowi.

Jeszcze o energiczną walkę ze spekulacją.

Od jednego z przedstawicieli na- szego kupiectwa otrzymujemy co na- stępuje:

W Nr 110 „Gońca” w artykule wstępnym pt. „O walkę ze spekulacją” spotkałem cenne uwagi o spe- kulacji, która w chwili obecnej wy- piera z posterunków handlowych najstarszych kupców, a otwiera drogę nowemu nawskroś wojennemu ty- powi— „kupca” — spekulanta.

Uwagi jak najbardziej słuszne. Naj- zupełniejszą rację mają ci, którzy twierdzą, iż prócz innych czynników spekulacja jest najważniejszą przy- czyną szalonej drożyzny.

Nie pomogą tutaj pocieszeni, że na szczęście spekulacja panuje obec- nie wszędzie w naszym kraju, nie usprawiedliwia to bynajmniej chęci zbyt szybkiego dorobienia się fortu- ny krzywdząc ludźmi.

Spekulanci obniżają w oczach wielu handel jako zajęcie uczciwe, spekulanci rodzą niezadowolone mas, to też czas temu tamę położyle Czas wielki, by w opinii publicznej zde- maskowani byli wreszcie „bohatero- wie chwili” — Czas najwyższy dema- skować ich na każdym kroku, ogół nie może dłużej hodować na organiz- mie swym pasorzytów.

Ludzie ci nie mogą nadal tworzyć fałszywego mniemania, że kupiectwo nasze tworzy drożyznę, instytucje zrzeszające przedstawicieli tej war- stwy winne wystąpić energicznie przeciwko podobnemu zachowywaniu się tego rodzaju jednostek, których niestety Częstochowa liczy wiele.

Honor kupiectwa naszego wymaga już tego, czas powiedzieć niejednemu prawdę w oczy!

Z wczorajszego dyskusyjnego P. M. S.

Ostatni wieczór dyskusyjny w P. M. S. zawierał nader ciekawy odczyt p. Janiny Głazkówny pt. „Co i jak o- powiadać dzieciom”.

W pierwszej części zakreślono: co można opowiadać, a więc zanalizowano: fantazję, opowiadanie śmie- szne, pogadanki i fantazje na tle przyrody i opowiadanie historyczne.

Druga część odpowiedziała na py- tania: jak opowiadać, a więc omó- wiono przykłady dobrego opowiada- nia: poglądowość, żywość, prostota i piękno.

Jako do dzieła sztuki nauczyciel czy wychowawca powinien przystę- pować z pietyzmem, posiadać dar opowiadania wrodzony, czy nabyty, mieć nastroj odpowiedni i ochotę zain- teresowania.

Ilustrację dobrze opowiedzianej historyjki prelegentka dała w dwu

prześlicznych przez siebie opowie- dzianych bajeczkach.

Trzeba przyznać, że Sz. prelegent- ka przedstawiła temat wyczerpująco, z nadmiarem szczegółów metodycznych wyszła z wycięsio, co cały odczyt robiło nader przejrzystym i jasnym.

Teoria opowiadania, z natury mo- że ściśle metodyczna, a więc jednaka, jednakże ubrana w tak sympatyczną formę, zajęta i pociągająca liczne au- dytorjum.

Podzięką i wyrazem uznania za piękną i ciekawą odczyt były rzę- sste oklaski, których nie szczędzono prelegentce.

W dyskusji podnoszono głos za usunięciem baśni obcych nam du- chem i treścią, a wprowadzeniem fantazji na tle naszej przyrody i hi- storji. Omawiano też ważną szcze- rość i naturalność opowiadań bez kła- dzenia nacisku na zewnętrzną szatę stylową.

Następny odczyt opowie nam „O duży dzieciak”.

„Noc świętojańska”.

Dziś we środę w teatrze Paryskim o godz. 4 po poł. wychowawcy za- kładu freblowskiego p. St. Ligęzówny odegrały baśń fantastyczną p. t. „Noc świętojańska” urozmaiconą tańcami naszych pocięch w pięknych i bar- wnych kostiumach.

Sądzić należy, że rodzice zapro- wadzą swe maleństwa na powyższe widowisko, sprawiając im tem miłą rozrywkę, których taki brak daje od- czuwać się w Częstochowie.

W niewielkiej ilości pozostałe bi- lety nabywać można w cukierni W-nej Jackowskiej i w sklepie p. Piotrow- skiego (Panny Marji 26).

Wczorzeim zaś w tym samym tea- trze panie freblanki powyższego za- kładu frebl. odegrały piękny obrazek ludowy Ancezyca p. t. „Łobzowanie”, oraz wykonają szereg tańców kla- sycznych.

Dochód z obydwu przedstawień przeznaczony jest na Samopomoc pań freblanek.

Powtórne szczepienie ospy.

Na zasadzie wydanego ostatnio w Częstochowie rozporządzenia policyj- nego o przymusowym szczepieniu przeciw ospie w miesiącach letnich dokonywane będą w naszym mieście publiczne szczepienia przeciw ospie, któremu podlegają: wszystkie dzieci urodzone w roku 1916, o ile już w roku 1916 nie były skutecznie szcze- pione, a z dzieci urodzonych w roku 1917, te, które się urodziły do dnia 31 marca 1917 r.

Wszystkie inne osoby, które pod- czas zeszłorocznych szczepień prze- ciw ospie nie były szczepione i nie- mogą udowodnić szczepienia wzmania- ką o szczepieniu w swoich paszpor- tach osobistych względnie familij- nych.

Z odczytu A. Czerbaka.

W sobotę 12 b. m. w sali „Strazy” Og. częstochowskiej po raz pierwszy mieli sposobność poznać metodę gim- nastyki rytm. Dalcroze’a przez usta A. Czerbaka.

Wykład, urozmaicony demonstra- cjami, opracowany sumiennie, z peł- ną, znajomością rzeczy i w pięknej formie, — zjednał sobie ogólne uzna- nie.

Metoda Dalcroze’a gimn. rytmicz- nej ma za zadanie uszlachetnienie duszy przez pojęcie najskrytszych tajników kompozycji muzycznej, przy- czynia się niepomierale do wyrobie- nia poczucia piękna, pewnego rodzaju dystynkcji w objęciu towarzys- skim, — a wzorując się na klasycyz- mie greckim, jest dziś przedmiotem wszechświatowych sudiów pedagogi-

cznych, jako niezrównany środek wy- chowawczy.

Po wyświetleniu tej metody, roz- poczęły się, jako ilustracje odczytu, przykłady prof. Czerbaka rytmiki, nieograniczającej się do piasów w takt muzyki, ale i do rytmiki odde- chowej, miarodajnych ruchów całego ciała itd.

Prelegent demonstrował sposób Dalcroze’a wyrobienia słuchu muzy- cznego, początkowo, za pomocą od- różniania dźwięków, następnie przez wsluchanie się ucznia w ton C i od- gadywanie innych tonów; już pamię- ciowo i w końcu przez analizowanie akordów muzycznych.

Znakomita metoda Dalcroze’a i jego genialna idea: powinna znaleźć silne poparcie naszych sfer — gimn. rytm. bowiem, jest nie tylko ćwicze- niem słuchu, estetyki poruszeń ciała, — ale zarazem jest to niezrównany środek wychowawczy i leczniczy, hartujący nieporównanie ustrój mię- śniowy, nerwowy i wyrabiający siłę- woli; zmysł orientacyjny; przez usta- wiczne zniewalanie uczucia do pro- cesu myślenia i reprodukowania wrze- żeń, jakim ulega dusza wsluchana w rytm muzyczny.

Niezbędna liczna, lecz żywo zainte- resowana publiczność obdarzyła pre- legenta rzęsiście oklaskami.

Bziwna logika.

Ser. zwyczajny, krowi kosztował do niedawna 50 kop. za funt. Od kilku dni, pomimo, iż krowy dają obecnie więcej mleka, cena podsko- czyła do kop. 80 za funt.

Sprzedający wyjaśniają przyczy- nę drożyzny:

— Chłopi powiedzieli, że jeżeli chleb podrożeł to niech będzie drogi i ser także.

Jest to przysłowiowa „racja fizy- ka”, charakteryzująca źródła szalo- nej obecnie drożyzny.

Podobne języki.

W „Hajncie” ogłasza się „osoba inteligentna”, że „zna gruntownie niemiecki itp. języki”. Ciekawa rzecz, które języki są „podobne”.

Z koncertu.

W poniedziałek odbył się w tea- trze „Paryskim” koncert, na program którego złożyły się utwory takich kompozytorów, jak: Chopin, Arenski, Mendelsohn, Moszkowski i inni, wy- konawcami zaś były pierwszorzędne siły artystyczne, a więc: fortepian reprezentowanym był przez p. Fami- lierównę, wiolonczella przez E. Ko- chańskiego, skrzypce zaś przez L. Holmana.

Artystyczny ten zespół wykonał trio Arenskiego, złożone z czterech części, zarówno piękno niespożyte dzieła, jak również idealne wykonanie tego — stworzyły całość, wspa- niałą. Pozatem prawdziwą urocią ar- tystyczną był występ p. Familjerów- ny, która, wielki uczyniła postęp w wirtuozostwie, posiada przytem nie- pospolity talent oraz temperament, który ujawnił się zwłaszcza w „Ca- prico” Moszkowskiego, prócz tego o- degrała utwory Chopina.

P. Eli Kochański posiada piękny i okazały ton — doskonały ten wio- lonczellista odegrał Reverie własne, Andante Locatelli i inne.

P. L. Holoman zamiał sonaty Kreutzerowskiej — odegrał dwie czę- ści koncertu e—mol Mendelsohna, jest wybornym skrzypkiem zwłaszcza w utworach kameralnych.

b—mol.

Zasiewy.

Osłone zasiewy naogół przedsta- wiają się bardzo dobrze, zawiadczają- cą zaś obecnie panującej pogodzie w polach i ogrodach wre usilna praca.

Sadzenie kartofli i innych okopowizn, jak również stanie jarzyn jest już na ukończeniu. Jeżeli ciepła pogoda będzie trwała i przytem będą często przechodziły deszcze, jest wszelka nadzieja, że spóźnione zasiewy wyrównają się i przyniosą plon obfity.

Z kuchni R. O.
W kuchniach R. Op. m. Częst. w czasie od dnia 80 | 4 do 6 | 5 1917 wydano obiadów:

Kuchnia II ludowa — po 20 fen. — 267, po 60 fen. — 00, służbie — 183, kredyt. — 00, bezpłat. — 4,607, ogółem 4947.

Kuchnia III dla intel. — po 20 fen. — 00, po 60 fen. — 28, służbie — 77, kredyt. — 257, bezpłatnych — 1,407, ogółem — 1,764.

Kuchnia IV ludowa — po 20 fen. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 217, kredyt. — 00, bezpłatnych — 11,300, ogółem — 11,517.

Kuchnia V dla chorych — po 20 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, kredyt. — 00, bezpłatn. — 633, ogółem — 633.

Kuchnia VI dla chorych — po 20 f. — 00, po 60 fen. — 00, służbie — 00, bezpłatnych — 626, ogółem — 626.

Ogółem: po 20 fen. — 207, po 60 f. — 28, służbie — 477, kred. — 257, bezpłatnych — 18,578, ogółem — 19,487.

Zapomóg wydano dla 194 rodzin na sumę Mk. 2.321 fen. 00.

Zmonepolizowanie wywozu maszyn rolniczych do Polski.

Pod tym tytułem donosi „D. Ldżr Ztg.”, że wśród poszczególnych grup fabrykantów maszyn rolniczych obowiązana jest obecnie — według „Magdeburger Ztg.” sprawa organizacji wywozu maszyn rolniczych do Polski po ukończeniu wojny. W sprawie tej odbyły się już wstępne debaty z odpowiedzialności władzami polskimi co do zabezpieczenia zakupu maszyn rolniczych od wymienionej grupy fabrykantów wzajemian za udzielenie przez nich kilkumilionowego kredytu.

Z Lublina.

Wiece lokatorów.

Pogarszające się skutkiem znacznego napływu mieszkańców stosunki mieszkaniowe, oraz rosnąca w ślad tego niebывała w stosunku do innych miast Królestwa, lichwa mieszkaniowa zmuszają zainteresowanych do energicznej akcji samoobrony. W tym celu odbył się tu wiec lokatorów, na którym po ozywionych rozprawach uchwalono szereg uchwał w duchu tych praw obronnych, jakie przewidyuje niedawno ogłoszona ustawa o chronna.

Z ostatniej chwili.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 15 maja.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechts Bawarskiego.

Między Ypern a Armentieres trwała dalej ożywna działalność artylerji. Krótkim ogniem centrowym nad Scarpe'a i pod Morcy przygotowane ataki angielskie nie rozwinęły się w naszym ogniu niszczącym. Na południe i wschód od Bullecourt odparto krwawe ataki nieprzyjacielskie.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Na kilku miejscach frontu nad Aisne w Szampanji wzmogła się walka artyleryjska. Na stanowiska na wzgórzach Chemin des Dames, na wschód od Cormley i na północ od Presnes wzmagała się czasami do wielkiej gwałtowności. St. Ferme, na wschód od fortu Malmaisons szturmowane było przez kilka kompanij z wielką brawurą i utrzymane przeciw próbom nieprzyjaciela powtórnie zdobyta.

Tak samo utrzymali Nadreńcy 13 maja, nowo zdobytą linię na wzgórzu 108 na północ od Sapigneul,

przez wyparcie francuzów, przeciwko czterem razy powtórzoną atakom.

Pod Ailles na północ od Crapnel i na zachód od drogi Corbeny-Berry au Bac pozostały francuskie ataki bez skutku.

Na wschód od Mozy odparto ataki wojsk nieprzyjacielskich na wieś Blancee.

W walce pow. etrznej spadło 6 latawców nierzyjacielskich poza linje niemieckie, jeden musiał w naszych linjach wylądować.

Front wschodni:

Na całym froncie położenie nie uległo zmianie.

Front macedoński.

Na północ od Monastyru i w łuku Cerny, rozpoczynają się na nowo wzmoczone walki artyleryjskie.

Pierwszy gen. kwaterymistrz Ludendorff.

Znaleziono kluczyki odebrać można za zwrotom kosztów ogłoszenia w „Gońcu”

Do sprzedania dwie książki miesięczne mogą być sprzedane razem lub oddzielnie Wiadomość Piekna N 6 stróż wskaże. 369-

Meble miękkie, Maszyna do szycia ręczna Pathefon z 35 płytami, Szafy, Stołki książki do czytelnij sprzedam Wiadomość skład ryb ul. Panny Marji 25. 370-

Sprzedam plaformę w dobrym stanie gąskona Nr.21 A. Musiał. 367-

Do sprzedania, Domy, Plac, Fol wark Młyn z turbina. Młyn na dobrej wodzie, 32 morgi ziemi Biuro Pośrednictwa Teatralna Nr. 11 w Częstochowie

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
w Częstochowie
ul. Panny Marji N 10.
Choroby zębów i jamy ustnej.
przyjmuje codziennie
od 9-1 i od 3-7 wieczorem.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

sensacja! Od wtorku 15 do soboty 19 Maja r. b. Sensacja!
Słynna z piękności i talentu, nieporównana artystka

M i a M a y

występuje w roli tytułowej w wielkiej tragedji życiowej
w 6-ciu aktach:

Biedna Ewa Marja

Szczegóły w programach.

Pomimo wielce kosztownej dzierżawy obrazu — **Ceny miejsc niepodwyższone.**

Uwaga: Początek przedstawień w dniu powszednim o godzinie 6-iej po południu.

O t a r y :

Na biedną rodzinę Borka Górnierski 100 f n., Szafnicki 100 fen., Miłczewska 100 fen., Górak 100 fen., Zaskórska I. 100 fen., Zaskórska II. 100 fen., Skrobacz 50 fen., Mastalerz 50 fen., Maksalowa 50 fen., Nowacka 50 fen., Utracki 50 fen., Kosieraeka 40 fen., Pluta 30 fen., Zaskórski 30 fen., Górański 25 fen., Pigusiewicz 22 fen., Janecka 20 fen., Bombińska 19 fen., Niebudek 12 funt. kartofli. Bezmiennie 50 fen., Kałka 50 fen., Glapińska 1 Mk., M.W. 1 rb., Rosińska 50 kop., Lubezyńska 57 kop., Sobieraj 50 kop., Kucharzewscy 50 kop., Warciecki 50 kop., Kozłowska 40 kop., Zalejska 30 kop., Hajdas 30 kop., Więckowska 30 kop., Jakubowska 28 kop., Bąk 20 kop., Ostrowski 20 kop., Pałac 15 kop., Kukła 15 kop., Kostarczyk 10 kop., Gajda 10 kop., Wiśniewska 10 kop., Musiałek 12 kop., Doręgowska 5 kop., Wilczyński 1 rb., Bieś 25 kop., Jaworska 35 kop., Szwakop 50 kop., razem rb 8 kop. 42 i marek 13 fenigów 8 kwit 193.

Wyszły z druku

„Polska” 1-a księga adresowa Król. Polskiego dla handlu przemysłu i rolnictwa
Cena Mk. 11. 60

„Deutschlands - Industrie” Cena Mk. 5. 60

Wysyłka po otrzymaniu należności, pocztą, franco.

Wydawca RUDOLF MOSSE Biuro Ogłoszeń
Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych po cenach nominalnych

Warszawa, Marszałkowska Nr. 124

Kupon A = B.

Miejska Deputacja Żywnościowa podaje do wiadomości, że kupon A-B serji XIII-ej na 1 funt mąki żytniej ważny jest tylko jeszcze do soboty dnia 19 b. m.

Posiadacze więc tych kuponów winni być do wskazanego terminu w sklepach Deputacji przypadające ilości mąki.

Potrzebny starszy chłopiec do kantoru pism Teatralna 11. 368-

Udzielim konwersacji niemieckiej Wiadomość w Administracji „Gońca” 366-